

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 23.05.2023 р. протокол № 6

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 23.05.2023 р. № 144

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПСИХОЛОГІЯ БІЗНЕСУ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	053 Психологія

Харків, 2023

ПРЕАМБУЛА

Склад робочої групи освітньо-професійної програми
«Психологіябізнесу»:
(зі змінами Наказ ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 248 від 27.09.2023 р.)

Наталя Афанасьєва, доктор психологічних наук, професор кафедри соціальної економіки – гарант освітньої програми.

Білоконенко Ганна Володимирівна, доцент кафедри соціальної економіки, кандидат економічних наук.

Ушакова Ірина Михайлівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної економіки

Коваленко Іван Ігорович, здобувач вищої освіти.

Власов Петро Костянтинович, директор Інституту прикладної психології «Гуманітарний Центр», доктор психологічних наук, професор

Розглянуто на засіданні кафедри соціальної економіки, протокол № 7, від 07.02.2023 р.

Розглянуто вченою радою факультету економіки і права, протокол № 6, від 28.02.2023 р.

ОП розроблено на підставі:

Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України

Стандарту вищої освіти України (Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» від 24.04.2019 р. № 564).

Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Пропозицій роботодавців.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузі знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальності	053 «Психологія»
Спеціалізація	Психологія бізнесу
Освітня програма	Психологія бізнесу / Business psychology
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	очна (денна) форма – 90 кредитів, 1 рік 4 місяці; заочної форма – 90 кредитів, 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	відсутня
Мова(и) навчання / оцінювання	українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	кафедра соціальної економіки
Вимоги до зарахування	Для успішного засвоєння освітньої програми магістра вступник повинні мати вищу освіту першого (бакалаврського) рівня або другого (магістерського) рівня або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю психологія. Правила та строки прийому розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://www.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/
Обмеження щодо форм навчання	немає
Освітня кваліфікація	Магістр психології
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	немає
Кваліфікація в дипломі	Ступень вищої освіти - Магістр Спеціальність – 053 Психологія Освітня програма – Психологія бізнесу
Мета освітньої програми	Формування у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня компетентностей бізнес-психолога, з урахуванням сучасних досягнень психологічної науки та практики, а також визначення напрямів його наукових досліджень і методів роботи в організаціях із суб'єктами бізнесу.
Фокус та особливості (унікальність) програми	Спеціальна програма, орієнтована на теоретичну та прикладну психологію, зокрема психологію бізнесу. Програма спрямована на підготовку здобувачів вищої освіти, які володіють знаннями та вміннями в галузі психології бізнесу, що здатні на високому професійному рівні здійснити психологічний прогноз, визначити ризики, розробити програму психологічного супроводу професійної діяльності у сфері бізнесу, провести психологічне дослідження та обґрунтувати отримані результати. Ключові слова: психологія бізнесу, бізнес-психологія, психологія організацій та бізнес-структур.

<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші залежно від спеціалізації). Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних</p>
<p>Академічна мобільність</p>	<p>-</p>
<p>Академічні права</p>	<p>Можливість продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні (доктор філософії), підвищувати кваліфікацію, отримувати додаткову післядипломну освіту.</p>
<p>Професійні права</p>	<p>-</p>
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Магістр зі спеціальності 053 «Психологія» відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010 може займати такі посади: 1232 Директор з управління персоналом, 1477.1 Менеджери (управителі) з підбору, забезпечення та використання персоналу, 1477.1 Менеджер (управитель) з персоналу, 2340 80 Консультант психолого-медико-педагогічної консультації, 2412.2 Фахівець з питань зайнятості (хедхантер), 2445 Професіонали в галузі психології, 2445.2 Психологи.</p>

II – ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
<p>Спеціальні компетентності</p>	<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. СК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості. СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК5. Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. СК11. Здатність аналізувати та оцінювати теоретичні та практичні психологічні проблеми, що стосуються організацій, з критичною інтеграцією сучасних концепцій бізнес-психології, результатів міжнародних емпіричних досліджень та передової практики. СК12. Здатність самостійно обирати або професійно розробляти та етично застосовувати оптимальні методи чи програми психологічного втручання для розв'язання питань організації бізнесу для її успіху та розвитку. СК13. Здатність досліджувати проблеми і специфічні наслідки бізнес-діяльності для особистості.</p>

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

III. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 ПСИХОЛОГІЯ

РН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

РН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

РН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

РН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

РН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

РН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

РН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

РН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

РН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

РН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

РН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

РН12. Виявляти організаційні потреби, пов'язані з ефективністю та розвитком людських ресурсів, критично оцінювати проблеми, що виникають та альтернативи для їх дослідження та вирішення.

РН13. Здійснювати етично та відповідально прикладні дослідження та психологічні оцінки (тобто потреби споживачів, мікроклімат, організаційний імідж та культура, питання індивідуальної та групової роботи, підготовленість персоналу, мотивація та підвищення ефективності тощо) щодо потреб бізнесу та характеристик організації, формувати та повідомляти цільові результати, висновки та обґрунтовані практичні рекомендації.

РН14. Розробляти технології психологічного супроводу бізнес-організацій, індивідуального та групового консультування, організації внутрішньо організаційного навчання.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	9	10,0%
2	ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	10	11,1%
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	56	62,2%
4	ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	15	16,7%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :		90	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>		25	28%

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК 1	ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ	5	ЕКЗАМЕН
ОК 2	ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ	4	ЗАЛІК
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК 1	МАГ-МАЙНОР	5	ЗАЛІК
ВК 2	МАГ-МАЙНОР	5	ЗАЛІК
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК 3	ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ	5	ЗАЛІК
ОК 4	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ	5	ЗАЛІК
ОК 5	HR-MANAGEMENT (АНГЛ.)	5	ЕКЗАМЕН
ОК 6	УПРАВЛІННЯ КОМАНДАМИ	5	ЗАЛІК
ОК 7	ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ БІЗНЕС-ТРЕНІНГУ	5	ЕКЗАМЕН
ОК 8	КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ	1	КУРСОВА РОБОТА
ОК 9	НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	3	ЗВІТ
ОК 10	ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	11	ЗВІТ
ОК 11	ДИПЛОМНА РОБОТА	13	ДИПЛОМНА РОБОТА
ОК 12	КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЮ	3	ІСПИТ
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК 3	МЕЙДЖОР 1	5	ЕКЗАМЕН
ВК 4	МЕЙДЖОР 2	5	ЕКЗАМЕН
ВК 5	МЕЙДЖОР 3	5	ЕКЗАМЕН

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова навчального плану освітньої програми складається з: МАГ-МАЙНОРІВ, які студенти обирають з пулу вибірових дисциплін університету та МЕЙДЖОРІВ, які студенти обираються з пулу вибірових дисциплін спеціальності (освітньої програми).

МАГ-МАЙНОР – умовна назва вибірових навчальних дисциплін підготовки освітнього ступеня магістр. Сутність МАГ-МАЙНОРів полягає у вільному виборі навчальних дисциплін таких напрямків, які відображають інтереси здобувачів вищої освіти, їх вподобання та плани на майбутнє працевлаштування. МАГ-МАЙНОР є обов'язковою складовою освітніх

програм

Обсяг дисципліни МАГ-МАЙНОР – складає 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю є залік. Загальний обсяг дисциплін МАГ-МАЙНОРів складає 10 кредитів ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти очної (денної) форми навчання обирають по одній дисципліні в 1 та 2 семестрі на першому році навчання.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають 2 дисципліни на 1 році навчання.

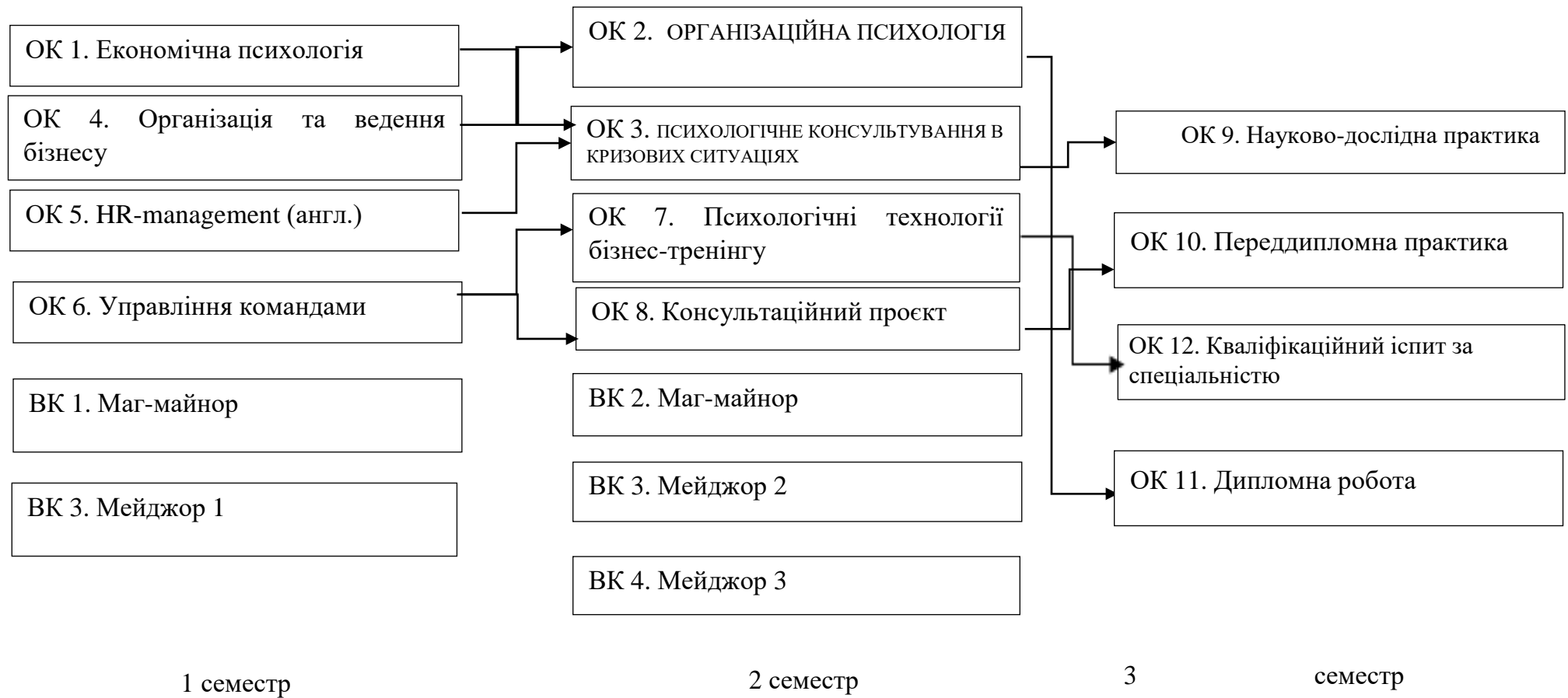
МЕЙДЖОР - дисципліна, що обирається здобувачем вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти з пулу освітньої програми. Призначена для формування індивідуальної освітньої траєкторії та забезпечує можливість здобувачу вищої освіти поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми та/або здобути додаткові не фахові компетентності. Формою підсумкового контролю є іспит. Загальний обсяг МЕЙДЖОРІВ складає 15 кредитів ЄКТС.

Вибіркові навчальні дисципліни не формують результати навчання, що передбачені стандартом вищої освіти для відповідного рівня, але можуть поглиблювати певні з них та розвивати софтскілс.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають в якості мейджорів 3 дисципліни на 1 році навчання залежно від спеціальності (освітньої програми).

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Психологія бізнесу»

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти у формі: публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи та атестаційного екзамену.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця розробляє та затверджує:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) положення про екзаменаційну комісію (ЕК); 2) порядок перевірки магістерських дипломних робіт на плагіат; 3) нормативи унікальності текстів магістерських дипломних робіт. <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань.</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p> <p>Дипломна робота магістра допускається до захисту перед ЕК за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця.</p> <p>Вимоги до магістерської дипломної роботи:</p> <p>Магістерська дипломна робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації магістра з психології за освітньою програмою для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого ЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома.</p> <p>Магістерська дипломна робота є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної спеціальності.</p> <p>Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом магістерської дипломної роботи, запобігання академічного плагіату магістерські дипломні роботи мають бути розміщені на офіційному сайті Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту</p>	<p>До захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, пройшли та захистили звіт з проходження переддипломної практики (для студентів денної форми навчання), у встановлений термін пройшли нормаконтроль.</p> <p>Магістрант захищає дипломну роботу публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора університету. Процедура захисту включає: оголошення рецензій, відгук наукового керівника і рішення про допуск роботи до захисту; виступ магістранта; запитання до автора роботи; відповіді магістранта; обговорення на засіданні</p>

	Екзаменаційної комісії результатів захисту робіт; рішення Екзаменаційної комісії про оцінку роботи та присвоєння відповідної кваліфікації магістранту. Для переконливості та підтвердження висновків, пропозицій доцільно виготовити наочний (роздатковий) матеріал: ілюстрації (схеми, діаграми), таблиці, а також презентації із використанням мультимедійної техніки.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою «Психологія бізнесу».

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». У Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія»:

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетинговомоніторингових та соціально-психологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання Ліцензійних вимог, акредитації. Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення
---	---

	наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти, в) в разі зміни законодавчої та нормативної бази.
Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів	Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бальнорейтингової системи.
Забезпечення якості студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання	Планування, розподіл та надання навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховують їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науковопедагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково- педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом календарного року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науковопедагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.

<p>Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)</p>	<p>Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця.</p>
<p>Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)</p>	<p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність</p>	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація за освітньо-професійною програмою публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Публічною є інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цією програмою; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються тощо</p>
<p>Забезпечення академічної доброчесності</p>	<p>Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням.</p>

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн 1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн 2 Критичне осмислення	Уміння УМ 1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів	Комунікація К 1 донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К 2 Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН 1	УМ 1		АВ 1
ЗК2		УМ 1		АВ 1
ЗК3		УМ 1		АВ 1
ЗК4	ЗН 1, ЗН 2	УМ 1		
ЗК5	ЗН 1		К 2	АВ 2
ЗК6			К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
ЗК7			К 1, К 2	АВ 1
ЗК8	ЗН 2	УМ 1	К 2	АВ 1
ЗК9			К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
ЗК10			К 2	
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН 1, ЗН 2			
СК2	ЗН 2	УМ 1		АВ 1
СК3		УМ 1		АВ 1
СК4			К 1, К 2	АВ 2
СК5		УМ 1	К 1	АВ 2
СК6			К 1, К 2	
СК7		УМ 1		
СК8				АВ 2
СК9	ЗН 1		К 1	
СК10		УМ 1	К 1	АВ 1
СК11	ЗН 1			АВ 1
СК12	ЗН 2		К 1	АВ 1
СК13		УМ 1	К 1	АВ 1, АВ 2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Загальні компетентності										Спеціальні компетентності														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
PH1	OK7 OK8 OK12	OK8 OK11 OK12	OK8 OK10 OK12	OK6 OK12	OK11 OK12	OK11 OK12	OK6 OK12	OK8 OK11 OK12	OK2 OK5	OK11 OK12	OK2 OK3 OK10 OK12	OK8 OK11 OK12	OK8 OK10 OK12	OK8 OK11 OK12		OK8 OK12			OK8 OK11 OK12	OK8 OK11 OK12		OK8 OK11 OK12			
PH2	OK8 OK12	OK8 OK11 OK12	OK8 OK10 OK12	OK11 OK12	OK8 OK10 OK12	OK8 OK12	OK8 OK10 OK12	OK8 OK11 OK12	OK8 OK12	OK11 OK12	OK8 OK11 OK12	OK12	OK10 OK12	OK12		OK8 OK11 OK12	OK8 OK11 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12			OK8 OK11 OK12		
PH3	OK8 OK11 OK12	OK8 OK12	OK10 OK12	OK8 OK11 OK12	OK8 OK12	OK8 OK11	OK8 OK12	OK8 OK11 OK12	OK3 OK5 OK6	OK11 OK12	OK11 OK12	OK8 OK12	OK10 OK12	OK8 OK12	OK10 OK12		OK11 OK12		OK8 OK12						
PH4	OK1 OK2 OK11 OK12	OK6 OK10 OK12	OK5 OK10 OK12	OK5 OK6 OK12	OK6 K10 OK12	OK10 OK12	OK11 OK12	OK10 OK12	OK5 OK10 OK12	OK11 OK12		OK6 OK10 OK12	OK5 OK12	OK6 OK12			OK3 OK5 OK6	OK5 OK6 OK12	OK5 OK12	OK3 OK5 OK6		OK3 OK5 OK6	OK3 OK5 OK6		
PH5	OK7 OK12	OK6 OK7 OK11 OK12	OK7 OK10 OK12	OK7 OK10 OK12	OK7 OK10 OK12	OK7 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK7 OK12	OK11 OK12	OK6 OK7	OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12		OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12	OK6 OK7	OK6 OK7			
PH6	OK2 OK3 OK12	OK3 OK6 OK10 OK12	OK4 OK10 OK12	OK2 OK3 OK10 OK12	OK3 K10 OK11 OK12	OK10 OK12	OK3 OK12	OK3 OK11 OK12	OK3 OK12	OK11 OK12	OK2 OK3 OK10 OK12	OK3 OK12	OK3	OK3 OK12	OK3 OK12	OK3 OK12	OK3 OK12	OK3 OK12	OK3 OK12	OK3 OK12	OK11 OK12				
PH7	OK8 OK12	OK8 OK11 OK12	OK12	OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK11 OK12	OK3 OK10 OK12	OK8 OK12	OK12	OK11 OK12	OK11 OK12	OK11 OK12	OK11 OK12	OK11 OK12	OK11 OK12	OK11 OK12					
PH8	OK5 OK6	OK7 OK5 OK10 OK12	OK5 OK6 OK7 OK12	OK5 OK6 OK7	OK5 K6 OK7 OK12	OK5 OK6 OK7 OK12	OK6 OK8 OK12	OK7 OK10 OK12	OK10 OK12	OK11 OK12	OK3 OK10 OK12	OK5 OK10 OK12	OK10 OK12		OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK18 OK12				
PH9	OK3 OK12	OK1 OK11 OK12	OK10 OK12	OK5 OK12	OK10 K11 OK12	OK8 OK10 OK12	OK11 OK12	OK2 OK11 OK12	OK10 OK12	OK11 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK5 OK12	OK5 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK8 OK12				
PH10	OK8 OK12	OK1 OK2 OK4 OK10 OK12	OK12	OK10 OK12	OK11 OK12	OK10 OK11 OK12	OK11 OK12	OK11 OK12	OK8 OK12	OK11 OK12	OK8 OK12	OK10 OK12	OK11 OK12	OK12	OK12	OK10 OK12	OK8 OK12	OK12	OK8 OK12	OK10 OK12	OK8 OK11 OK12		OK8 OK11 OK12		

Програмні результати навчання	Загальні компетентності										Спеціальні компетентності												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
PH11	OK6 OK7 OK10 OK12	OK5 OK6 OK12	OK1 OK3 OK4 OK12	OK10 OK12	OK8 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK11 OK12	OK7 OK11 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK7 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK6 OK7 OK11 OK12	OK6 OK7 OK11 OK12	
PH12	OK3 OK4 OK5 OK6	OK2 OK5 OK6 OK12	OK1 OK3 OK4 OK12	OK3 OK6 OK12	OK3 OK5 OK12	OK10 OK12	OK5 OK6 OK12	OK5 OK6 OK12	OK5 OK6 OK12	OK11 OK12	OK3 OK11 OK12	OK5 OK10 OK12	OK5 OK6 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12		OK10 OK12	OK10 OK12	OK10 OK12	OK5 OK12		OK3 OK4 OK5 OK6	OK3 OK4 OK5 OK6
PH13	OK8 OK12	OK8 OK10 OK12	OK8 OK12	OK8 OK10 OK12	OK10 OK12	OK8 OK12	OK8 OK10 OK12	OK8 OK10 OK12	OK8 OK12	OK11 OK12	OK3 OK11 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12		OK8 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK8 OK12	OK2 OK4 OK5		
PH14	OK2 OK4 OK6 OK7	OK5 OK7 OK12	OK2 OK4 OK6 OK7	OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK10 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12	OK11 OK12	OK11 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12			OK7 OK12	OK7 OK12	OK7 OK12	OK2 OK4 OK6 OK7	OK2 OK4 OK6 OK7	OK2 OK4 OK6 OK7

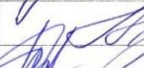

Гарант ОП

(підписано)

Наталя АФАНАСЬЄВА

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу»

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Підпис
1. Навчально-методичний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти	
3. Завідувач випускової кафедри	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	

РЕЦЕНЗІЯ

НА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ «ПСИХОЛОГІЯ БІЗНЕСУ»/ «BUSINESS PSYCHOLOGY»

Другого магістерського рівня вищої освіти

(галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 «Психологія»)

Психологія бізнесу – це сучасна галузь прикладної психології, яка виникла на перетині організаційної, соціальної психології, психології праці та особистості, а також економіки, соціології та менеджменту під впливом процесів соціального та економічного розвитку суспільства. Об'єктом психології бізнесу є діяльність людей та організацій щодо створення, розвитку та підвищення ефективності бізнесу з урахуванням комплексу факторів. Предметне поле психології бізнесу включає широке коло психологічних явищ, закономірностей, механізмів, пов'язаних з цією діяльністю та формують бізнес як середовище самореалізації, розвитку та взаємодії особистості. Іншими словами, психологія бізнесу вивчає фактори та умови, за яких люди у сфері бізнесу, успішно вирішуючи завдання ефективності своєї справи, при цьому не втрачають ті людські якості, що дозволяють їм бути здатними до особистісного зростання, ефективних комунікацій з людьми та зберігати своє «людське обличчя». Фахівці у цій галузі повинні бути здатними комплексно аналізувати бізнес як професійне та соціальне середовище, виявити його вплив на становлення особистості, оволодівати принципами та технологіями психологічного супроводу керівників та персоналу бізнес-організацій.

Рецензована освітня програма «Психологія бізнесу» загальним обсягом 90 кредитів ЄКТС складає логічно та включає всі види аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, практичної підготовки, види контролю якості засвоєння знань здобувачами вищої освіти ОПП. Дана освітньо-професійна програма визначає мету, характеристику, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність, структурно-логічну схему освітньо-професійної програми, форму атестації здобувачів вищої освіти та нормативні посилання. Також ОПП має матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та матрицю забезпечення

2021/2022
11/11/2021
10:23:41
10/27/21

програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми «Психологія бізнесу».

Перелік, обсяг та послідовність вивчення освітніх компонентів цілком відповідають Структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти та сучасному рівню наукових знань у галузі психології, коректно враховуючи специфіку спрямованості освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу». Вимоги до змісту та реалізації компетентнісного підходу ОПП створюють належні умови для всебічного розвитку особистості здобувача вищої освіти.

Процес навчання здобувачів за рецензованою програмою спрямований на стимулювання процесу особистісного і професійного самовизначення, на основі якого відбувається формування соціальної та професійної ідентичності, прояснення цілей і завдань діяльності психолога в бізнесі. Під час навчання здобувачам вищої освіти створюються умови для формування власного світогляду і системи цінностей. Саме ця категорія характеризує систему поглядів людини на світ, суспільство, людину взагалі, ставлення людини до світу і себе самої, а також відповідні цим поглядам основні життєві позиції, ідеали, пріоритети діяльності, ціннісні орієнтації. Ще одним, важливим елементом підготовки бізнес-психологів за ОПП «Психологія бізнесу», є розвиток навичок володіння технологіями роботи з особистістю та організацією.

Отже, рецензована освітньо-професійна програма «Психологія бізнесу» другого (магістерського) рівня вищої освіти (галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки; Спеціальність 053 «Психологія») має необхідні структурні та змістові складові, відповідає основним критеріям якості вищої освіти, а також сучасному рівню розвитку психології та може бути рекомендована для впровадження у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

Рецензентка:

Докторка економічних наук,
кандидатка психологічних наук,
професорка, професорка кафедри психології,
завідувачка кафедри психології
Донецького національного університету
імені Василя Стуса

Вікторія ОВЕРЧУК

Підпис Вікторії Оверчук за підписом

НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ НАДРІВ
ІРЕНА САВОЛЕНКО
05.07.2023

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Психологія бізнесу»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 Психологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Рецензована освітня програма «Психологія бізнесу» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спрямована на формування у здобувачів вищої освіти готовності до навчання та професійної діяльності в галузі психології, зокрема психології бізнесу, що сприяє самостійності у прийнятті обґрунтованих, відповідальних професійних рішень, спрямованих на забезпечення професійної діяльності; підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових та проєктних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.

Освітньо-професійна програма містить відомості про нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, форми атестації, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Набуті компетентності дають змогу випускнику програми отримати високий фаховий рівень зі спеціальності.

Обсяг освітньої програми складає 90 кредитів, а термін навчання 1 рік і 4 місяці. На практику відведено 12 кредитів в обсязі 360 годин. Вибіркова складова складається з двох дисциплін Маг-майнори (розвивають та формують загальні результати навчання). Маг-майнори обираються з загального пулу дисциплін ХНЕУ ім. С. Кузнеця. А також є три дисципліни Мейджори (поглиблюють професійні компетентності та результати навчання), обираються

з пулу спеціальності/ освітньо-професійної програми. Побудова освітньої програми спрямована на вирішення поставленої мети, її структурно-логічна схема засвідчує послідовність вибудовування навчального процесу, а її засвоєння дозволяє здобувачам вибудувати індивідуальну освітню траєкторію.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 053 Психологія проводиться у формі захисту магістерської кваліфікаційної роботи.

Загалом, освітня програма «Психологія бізнесу» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» сформована таким чином, що в ній поєднуються теоретичні та практичні компоненти професійної підготовки майбутніх фахівців, що враховує актуальні тенденції затребуваності спеціалістів даної сфери на ринку праці.

Висновок: освітня програма «Психологія бізнесу» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців-психологів та може бути рекомендована до впровадження у навчальний процес Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Рецензент

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри загальної та
диференціальної психології, Державний
заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені
К.Д.Ушинського»

М.Й.Казанжи